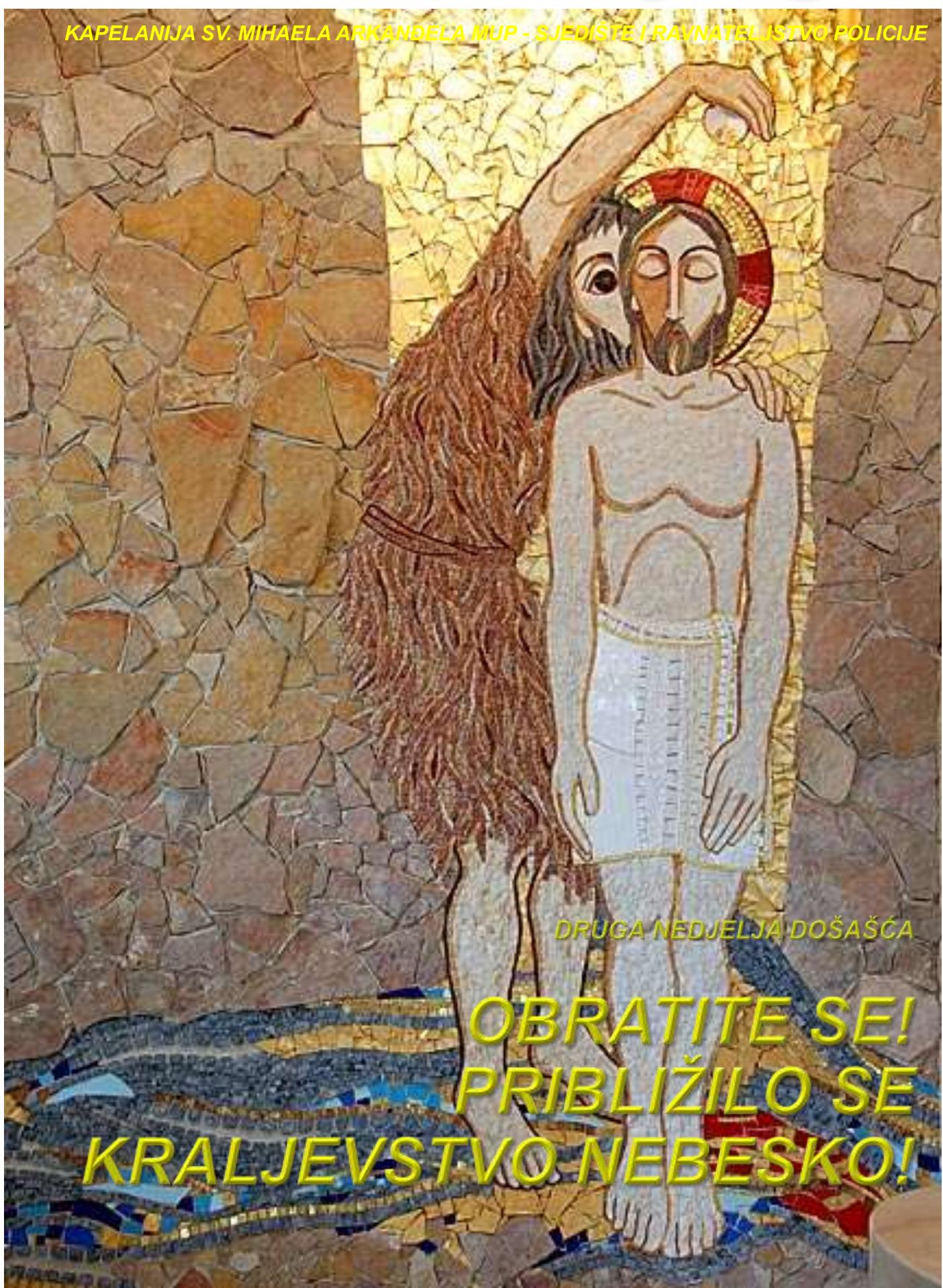

mihael

KAPELANIJA SV. MIHAELA ARKANDELA MUP - SJEDIŠTE I RAVNATELJSTVO POLICIJE

DRUGA NEDJELJA DOŠAŠĆA

OBRATITE SE!
PRIBLIŽILO SE
KRALJEVSTVO NEBESKO!

mihael

48/2019.

**LISTIĆ POLICIJSKE KAPELANIJE
SV. MIHAELA ARKANĐELA
MUP - SJEDIŠTE I
RAVNATELJSTVO POLICIJE**
Godište XIV. (2019.), broj 48(427),
DRUGA NEDJELJA DOŠAŠĆA,
8. prosinca 2019.

Kontakt:

vlč. Željko Rakošec, policijski kapelan
tel.: 22 712, 85 682;
e-mail: zrakosec@mup.hr

Vinko Bakula, pomoćnik kapelana
tel.: 88 853, 82 805;
e-mail: vbakula@mup.hr

Naslovnica,
Ivan Marko Ropnik: **Krštenje Isusovo**
<https://www.korazym.org>

STUDENI

Ned 8. DRUGA NEDJELJA DOŠAŠĆA
Marija; Edita; Sabina

Pon. 9. BEZGRJEŠNO ZAČEĆE BDM;
Valerija; Zdravka; Abel

Uto. 10. Gospa Loretska; Julija

Sri. 11. Damaz; Damir; Sabin kvatre

Čet. 12. Gospa Guadallupska;
Ivana Franciska Chantal

Pet. 13. Lucija; Jasna; Svjetlana kvatre

Sub. 14. Irenej; Ivan od Križa; Špiro kvatre

MEDITACIJA
Čovjek došašća

3

**SLUŽBA RIJEČI -
DRUGA NEDJELJA DOŠAŠĆA**

UVOD U ČITANJA
Iščekivanje

4

ČITANJA
**Obratite se! Približilo se kraljevstvo
nebesko!**

6

HOMILIJA
Plod dostojan obraćenja

8

**SLUŽBA RIJEČI -
BEZGRJEŠNO ZAČEĆE BDM**

UVOD U ČITANJA
Bezgrješno začeće

10

ČITANJA
**Zdravo, milosti puna! Gospodin s
tobom!**

12

HOMILIJA
Marija Bogom obdarena

14

KATEHEZA

Biblija

16

Mali vjeronaučni leksikon

19

NAŠI POKOJNI

20

Čovjek došašća

U došašća smo, adventu, u vremenu koje s pravom znači da svijet kao cjelina živi u jednoj povijesti, koja se, znali mi ili ne, kreće prema ponovnom slavnому Kristovu dolasku, prema konačnoj Božjoj pobjedi.

Došašće znači da je svaki čovjek i kršćanin u svojem cjelokupnom životu, a ne samo u ovom vremenu došašća, adventski čovjek, osoba došašća, koja ide ususret Božjem dolasku kroz slobodu, vjeru, nadu i ljubav.

Došašće nije neko pusto sjećanje na prošlo, nego ulazak čovjeka vjere, nade i ljubavi u onu stvarnost koja je počela, u povijest svijeta, u koju je Bog sam ušao i učinio je svojom poviješću. Ta je stvarnost i budućnost već u čovjeku skriveno prisutna i ona počinje upravo kroz vjeru. Sadašnjost nosi, kršćanski gledano, već budućnost u sebi, ta je budućnost Božja budućnost, snaga prisutna već u sadašnjosti, ali ne smijemo to u adventu svog života zaboraviti.

Krist živi u vjerniku kroz vjeru. On je već tu, on je već u meni upravo zbog toga što vjerujem i taj advent završava tek onda kad budeš čuo: "Uđi u radost gospodara svoga" (Mt 25,21).

Potrudi se u ovom došašću živjeti poniznu i trijeznu radost, punu iščekivanja. Tiha radost i nada kakvu ima zatvorenik koji sjedi u svojoj ćeliji i želi upravo ustati jer su se baš otvorila vrata njegove tamnice.

Pokušaj danas živjeti kao osoba došašća, tada ćeš oko sebe unositi svjetlo u tamu, radost u tužna srca, ohrabrenje u klonule duše, nadu u očajne i beznadne, konačno, živjet ćeš kao čovjek vjere koja jedino živi u ozračju adventa i nade.

Stjepan Harjač

Iščekivanje

Izajia najavljuje pomirenje na vrlo simboličan način: „Vuk će prebivati s janjetom, ris ležati s kozlićem, tele i lavić zajedno će pasti, a dječak njih će voditi.“ Vraćamo se u prvobitni raj u kojem su sve životinje pitome i nitko ne osjeća ni najmanji strah ili nepovjerenje. Čak se i dijete igra nad zmijskim leglom. Ovo obilje nevine radosti ovisi o pravednosti čovjeka. Prorok stoga najavljuje novi raj govoreći o pravdi koja će braniti siromašne i bijedne i zbaciti silnike. Baš kao što su životinje postale divlje zbog grijeha prvih ljudi, otkupljenje ljudske vrste vratit će čitavoj zemlji prijašnji mir.

Otkupljenje je djelo Božje, a ne naše, i zato Izajia iščekuje dan kada će Duh Gospodnji počivati na nama. Duh će prvo sići na korijen Davidova oca Jišaja i iz ove kraljevske loze poteći će Isus. Preko Isusa, taj isti Duh bit će izliven na svakoga od nas. Bit će to duh mudrosti i umnosti, preko kojega će nam mudrost naših predaka dati osjećaj za ispravno postupanje, duh savjeta i jakosti, da svi pokažu savjesnost i dobrotu prema drugima, duh znanja i straha Gospodnjeg koji će na sve prenijeti Božju razboritost. Svuda će zavladati radost.

Ovakva dobrota unutar ljudske obitelji čini nam se nemoguća kao što je nemoguće da u pustinji procvjeta bujno raslinje. Ovog došašća i mi čekamo, poput judejske pustinje, da Duh Gospodnji siđe na nas, kako bi dubina života -prirodna dobrota i mudrost - mogla procvjetati. Ovom našom preobrazbom planet Zemlja više neće biti ranjan van otpadom i zagađenjem. Divlje životinje će naučiti vjerovati nam i pokoravati nam se.

Usvojoj poslanici Rimljanim, sv. Pavao okuplja ove ideje na manje simboličan, a više teoretski način. Njegova osnovna briga je pomirenje Zidova i pogana. Način na koji će se to dogoditi za Pavla ostaje najskrivenije „otajstvo“ (Rim 11, 25). Ipak, on ne prihvata ništa manje od nove obitelji ljudi; u osmom poglavlju ove poslanice on donosi svoj prikaz raja, u kojem „sve stvorene zajedno uzdiše i muči se“ čekajući „slobodu i slavu djece Božje“ (Rim 8, 21-22). Pozvani smo da ovog došašća započnemo s oblikovanjem ove zajednice djece Božje tako što ćemo „prigrliti jedni druge“ i „živjeti u međusobnoj slozi“ s onima koji su nam daleki, drugačiji od nas ili neprijateljski raspoloženi prema nama.

Ivan Marko Rupnik, *Ivan Krstitelj*, www.mir.hr

Odbijemo li ovo, suočit ćemo se s Ivanom Krstiteljem, čiji je stav čvrst i nepromjenljiv: „Donosite dakle plod koji je dostojan obraćenja“, jer „već je sjekira položena na korijen stablima. Svako stablo koje ne donosi dobrog roda, siječe se i u oganj baca.“ Kažemo li da se osoba koju odbacujemo ne može promijeniti i biti otkupljena, Ivan nam odgovara: „Bog iz ovoga kamenja može podići djecu Abrahamovu.“ Pustinja može procvjetati i to će se ponovno dogoditi. Ovoga došašća donosimo odluku o tome želimo li pripadati novom raju; naša odluka će se očitovati u našem nastojanju da budemo otkupljeni.

Ako noćas dođe

Prije nekoliko godina išao sam zamijeniti župnika u vrijeme Božića u neko selo s 32 stanovnika na 1 500 metara, u Dolomitima.

Te božićne večeri, dok sam prolazio selom, iznenadio sam se vidjevši da su vrata na svim kućama bila otvorena i svi prozori osvijetljeni. Kad je misa svršila, upitao sam zašto su ostavili kuće otvorene i osvijetljene, a jedna žena mi je odgovorila

- Čekamo Gospodina ... Ako noćas dođe, naći će naše kuće otvorene i ugrijane.

Prvo čitanje:
Iz 11, 1-10

Po pravdi će sudit siromasima.

Čitanje Knjige proroka Izajie

Uonaj dan:
Isklijat će mladica iz panja Jišajeva,
izdanak će izbit iz njegova korijena.
Na njemu će duh Gospodnji počivat,
duh mudrosti i umnosti,
duh savjeta i jakosti,
duh znanja i straha Gospodnjeg.
Prodahnut će ga strah Gospodnji:
neće suditi po viđenju,
presuđivati po čuvenju,
već po pravdi će sudit siromasima
i sud prav izricat bijednima na zemlji.
Šibom riječi svoje ošinut će silnika,
a dahom iz usta ubiti bezbožnika.
On će pravdom opasati bokove,
a vjernošću bedra.
Vuk će prebivati s janjetom,
ris ležati s kozlićem,
tele i lavić zajedno će pâsti,
a djetešće njih će vodit.
Krava i medvjedica zajedno će pâsti,
a mladunčad njihova skupa će ležati,
lav će jesti slamu ko govedo.
Nad rupom gujinom igrat će se dojenče,
sisanče će ruku zavlačiti u leglo zmijinje.
Zlo se više neće činiti,
neće se pustošiti na svoj svetoj gori
mojoj:
zemlja će se ispuniti spoznajom
Gospodnjom
kao što se vodom pune mora.
U dan onaj: Jišajev izdanak,
dignut kao stijeg narodima,
puci će željno tražiti.
I prebivalište njegovo bit će slavno.

Otpjevni psalam
Ps 72, 1-2.7-8.12-13.17

**U danima njegovim cvjetat će
pravda i mir velik dobijeka.**

Bože, sud svoj daj kralju
i svoju pravdu sinu kraljevu.
Nek puku tvojem sudi pravedno,
siromasima po pravici!

U danima njegovim cvjetat će pravda
i mir velik - sve dok bude mjeseca.
I vladat će od mora do mora,
i od Rijeke do granica svijeta.

On će spasiti siromaha koji uzdiše,
nevoljnika koji pomoćnika nema;
smilovat će se ubogu i siromahu
i spasit će život nevoljniku.

Bilo ime njegovo blagoslovljeno dobijeka!
Dok je sunca, živjelo mu ime!
Njim se blagoslovljala sva plemena zemlje,
svi narodi nazivali ga blaženim!

Riječ Gospodnja

Drugo čitanje

Rim 15, 4-9

Krist spašava sve ljudе.**Čitanje Poslanice svetoga Pavla apostola Rimljanimа****B**raćo:

Što je nekoć napisano, nama je za pouku napisano da po postojanosti i utjesi Pisama imamo nadu. A Bog postojanosti i utjehe dao vam da međusobno budete složni po Kristu Isusu te jednodušno, iz jednoga grla, slavite Boga i Oca Gospodina našega Isusa Krista. Prigrijujte jedni druge kao što je Krist prigrlio vas na slavu Božju. Krist je, velim, postao poslužitelj obrezanika za istinu Božju da ispuni obećanja dana ocima, a pogani da za milosrđe proslave Boga, kao što je pisano: Zato ću te slaviti među pucima i psalam pjevati tvome imenu.

Riječ Gospodnja**Evangelije**

Mt 3, 1-12

Obratite se! Približilo se kraljevstvo nebesko!**Čitanje svetog Evangelija po Mateju**

Uone dane pojavi se Ivan Krstitelj propovijedajući u Judejskoj pustinji:

„Obratite se jer približilo se kraljevstvo nebesko!“ Ovo je uistinu onaj o kom proreč Izaija prorok: Glas viče u pustinji: *Pripravite put Gospodinu, poravnite mu staze!*

Ivan je imao odjeću od devine dlake i kožnat pojas oko bokova; hranom mu bijahu skakavci i divlji med. Grnuo k njemu Jeruzalem, sva Judeja i sva okolica jordanska. Primali su od njega krštenje u rijeci Jordanu isповijedajući svoje grijeha.

Kad ugleda mnoge farizeje i saduceje gdje mu dolaze na krštenje, reče im:

„Leglo gujinje! Tko li vas je samo upozorio da bježite od skore srdžbe? Donosite dakle plod dostojan obraćenja. I ne usudite se govoriti u sebi: 'Imamo oca Abrahama!' Jer, kažem vam, Bog iz ovoga kamenja može podići djecu Abrahamu. Već je sjekira položena na korijen stablima. Svako dakle stablo koje ne donosi dobroga roda, sijeće se i u oganj baca. Ja vas, istina, krstim vodom na obraćenje, ali onaj koji za mnom dolazi jači je od mene. Ja nisam dostojan obuće mu nositi. On će vas krstiti Duhom Svetim i ognjem. U ruci mu vijača, pročistit će svoje gumno i skupiti žito u svoju žitnicu, a pljevu spaliti ognjem neugasivim.“

Riječ Gospodnja

Plod dostojan obraćenja

Romantičan prizvuk današnjega prvog čitanja ne prepoznaje se u evanđeoskom odlomku, ali nam zato, zajedno s drugim čitanjem, pokazuje na koji način ga možemo ostvariti u svakom prostoru i vremenu.

Styling i menu

Kad slušamo današnji evanđeoski odlomak padaju nam na pamet tekstovi iz kojekakvih časopisa u kojima nadugo i obilato opisuju i procjenjuju nečiju odjeću ili pišu o hrani. Doista neobično za Evanđelje da se bavi takvim stvarima. No, ovdje odjeća i hrana nisu same sebi svrhom. One žele istaknuti Ivanovu vjerodostojnost. Ono što Ivan govori nije naučeno iz knjiga koje su listane u toplim, komformnim učilištima, nego je naučio molitvom, postom i djelima pokore.

Dakako da se time ne zanemaruje važnost učenja, ali se stavlja naglasak na molitvu i pokoru. I na svjedočanstvo autentičnoga života. Oni koji se mekušasto nose imaju uspješan život i nalaze se na važnim mjestima u društvu i hijerarhiji, ali oni nisu Preteče ni navjestitelji Krista. Bitno je da obraćenje na koje se poziva ponajprije preobrazi onoga koji poziva.

Geni kameni i srca kamena

Ivan poziva na obraćenje one koji su se smatrali pravednicima. A to je najteži posao. Mekšati grudi kamene. Poticati na popravljanje one koji se već smatraju dobrima. I to ne zato jer su oni sami po sebi dobri, nego zato jer su deklarativno i tradicijski pripadali Zajednici.

Nije toliko teško ni zahtjevno poučiti onoga koji ne zna i svjestan je svoga neznanja, ali je skoro pa nemoguće poučiti nekoga tko ne zna, ali je umišljen kako zna i kako mu pouka nije potrebna.

Naša vjera je prečesto u toj kategoriji. Smatramo da dobro znamo i dobro živimo i ne dopuštamo ljudima ni Bogu da nam pomognu da postanemo bolji.

Evanđelje nam jasno svjedoči da se čovjek prepoznae po plodovima svog životnog stabla, a ne po rodoslovnom stablu, da nas osobna svetost povezuje s Bogom, a ne svetost junačke povijesti ili stare slave djedovina. Dakako da činjenica povijesti, kojom se s pravom možemo dičiti, olakšava naše opredjeljenje za Boga, ali nas činjenica da smo iznikli na tlu mučeničke i svete zemlje ne čini odmah svetima niti spremnima za mučeništvo. Vjera je uvijek osobno opredjeljenje.

© Centro Aletti - LIPA Edizioni

Priglrijujte jedni druge

Poziv na svetost i obraćenje najlakše se ostvaruje u Zajednici. Poslanje Crkve je da podržavamo jedni druge u svetosti i odluci o nasljedovanju Krista. Zato je bitno biti član Crkve. Jer se onda možemo osloniti na braću i sestre koji će nas poticati kada posustanemo, pridržati kada posrnemo ili vratiti u realnost kada se zanesemo pretjeranim entuzijazmom i poletnom energijom.

A ništa od toga nije moguće ako Zajednica nije ljubavlju prožeta i okupljena oko euharistije.

Dođi

Dođi opet,
da se uplašimo
jer ljubav nam je
Osiromašila.
Hodamo u tvom glasu
a ne čujemo te.
Strast zovemo sestrom
i ljubimo joj uzdahe
dok ih još ne znamo.
Naša srca,
neugođene diple,
ne ispunja svjetлом
nikoji svetac.
Gdje živimo
ne ostavljamo znaka
Ljubav je naša onijemila.
Dođi opet
da se uplašimo

R. Egger/MM,
B. Duda, *Mudrost dar odozgor*, KS, Zagreb 2003.

Bezgrješno začeće

Adam, Eva i Grijeh

Treće poglavlje Knjige Postanka govori o čovjekovom narušavanju Božjeg plana, odnosno svega onoga što je opisano u drugom poglavljtu. Današnje čitanje nastavlja se na pripovijest o grijehu prvih ljudi te opisuje dio procesa koji Bog vodi s Adamom, Evom i na koncu sa zmijom. Optuženi se međusobno osuđuju, padajući još više u zlo u koje su se uvukli, a najveći grijeh je što se skrivaju od Boga, jer su „spoznali“ da su goli.

U Bibliji glagol „upoznati“ znači prisvojiti, posjedovati, prevladati nad nečim ili nad nekim. „Dobro i zlo“ obuhvaćaju čitav moral ljudskog postojanja, zbog čega „spoznati dobro i zlo“ znači odlučiti svojevoljno ono što je dobro i ono što je zlo, protiveći se Božjem naumu.

Zmija koja iskušava čovjeka, u starini je predstavljala božanstvo snage i plodnosti, dakle simbol suprotan pravome Bogu. U kasnijoj biblijskoj tradiciji bit će poistovjećena s đavlom. Pod simbolikom iskušenja sa strane zmije, čovjek izriče svoju volju za stvaranjem drukčijeg plana od onog Božjeg, prouzročivši tako sva zla ovoga svijeta - i to se zove istočni grijeh, koji nažalost karakterizira sve ljude od trenutka rođenja, izuzev Majke Onoga koji „će satrti zmijinu glavu“. Zbog toga Majka Isusa Krista, pobjednika nad grijehom, nije

mogla biti podvrgnuta iskonskome grijehu. S Marijom počinje jedna nova povijest koja se ne rađa u rajskom vrtu, već u jednom malenom galilejskom zaseoku imenom Nazaret.

Izabranje

U današnjem drugom čitanju koje je sastavljano od dva odlomka iz uvodnoga himna Poslanice Efeženima, istaknuta je ideja Božjega izabranja i predodređenja spasenja po Isusu Kristu. To predodređenje nema pak ništa zajedničko s fatalističkim predestinacijama o vječnom spasenju pojedinih ljudi. Ovdje je riječ o predodređenju Božje dobrohotnosti koja se potpuno očituje u Isusu Kristu.

Božja dobrohotnost prema ljudima, naime, nije nešto naknadno i nepromjenjivo nego ona postoji i prije postanka svijeta, to jest njegove povijesti koja počinje stvaranjem neba i zemlje. Svaki „blagoslov duhovni, u nebesima, u Kristu“, obuhvaća tako cjelokupnu stvorenu stvarnost. Isto tako, Božji plan spasenja u ovom je odlomku izražen u najširem obliku.

Kada se govori o izabranju i predodređenju, ne navodi se osim Krista nijedna druga povijesna osoba. Stoga čitanje ovoga teksta na Svetkovinu bezgrješnoga začeća Blažene Djevice Marije, koja svojim sadržajem ističe Marijinu jedinstvenu i neponovljivu ulogu u odnosu na Krista, upućuje i na njezinu

'uklopljenost' u opći Božji plan spasenja čitavoga svijeta. Drugim riječima, uz svijest o jedincatosti koju je Marija po Božjem izabranju imala u povijesti spasenja, čitanje ovoga teksta iz poslanice Efežanima potiče i svijest o tome kako ona ipak ostaje jedna od nas.

Milosti puna

Ključna riječ u današnjem Evandelju koja se veže uz tajnu bezgrješnoga začeća Blažene Djevica Marije zasigurno se nalazi u pozdravu anđela Gabriela koji Mariju oslovljava riječima „milosti puna“. Taj hrvatski izraz pod izravnim je utjecajem latinskog grata gratia plena, ali je za teološko značenje toga izraza od iznimne važnosti grčki izvornik kecharitomene. Naime, samo izvorna grčka riječ ima one gramatičke oznake koje su veoma bitne za teologiju, a u ovom slučaju posebno mariologiju.

Dakle, gledano čisto gramatički riječ kecharitomene je particip perfekta pasiva (glagolski pridjev trpni) ženskog roda nastao od glagola charitoo što znači privilegiran, dati povlasticu, biti nekomu naklon i sli. Prema tome, kecharitomene u svom izvornom gramatičkom obliku znači: privilegirana, povlaštena, ili ona kojoj je netko naklon. A taj netko, to doznajemo iz dalnjih anđelovih riječi, u ovom je slučaju Bog. Mariju anđeo Gabriel pozdravlja nazivajući je onom koja je povlaštena od Gospodina koji je s njom. Ona se tomu pozdravu čudi. Ta zašto bi ona, od svih ljudi na svijetu, bila povlaštena i u čemu se ta povlaštenost sastoji? Odgovor stiže brzo. Marijina je uloga u Božjem planu

spasenja jedincata. Izabrana je za Majku Božjega Sina kojega će začeti po Duhu Svetomu. Tu ulogu nisu mogle izvršiti dvije žene, nego samo jedna, blagoslovljena među ženama (Lk 1,42).

No, time nije iscrpljeno značenje riječi kecharitomene. Ta riječ stoji u perfektu, a po definiciji perfekt je vrijeme koje označuje određeni događaj koji se dogodio u prošlosti, a posljedice su prisutne i u sadašnjosti. Prema tome, Marija nije postala povlaštena tek u trenutku anđelova pozdrava ili svoga pristanka na Božju riječ. Ona je to, premda i ne znajući, bila i prije. I to od samog začeća. Pismo, naime, ne spominje nijednog događaja iz Marijina života prije susreta s anđelom Gabrielom s kojim bi se mogla povezati njezina jedinstvena povlaštenost od Boga. Zaključak je: bila je povlaštena od početka, tj. od začeća. A ta povlaštenost sastoji se od izuzetosti od ljage istočnoga grijeha.

Tako je riječ kecharitomene, kao prva riječ kojom u Evandelju anđeo Gabriel naziva Mariju (rijec 'zdravo' je samo pozdrav), postala temelj na kojem, katekizamski rečeno, počiva nauk i dogma o Marijinom bezgrješnom začeću koje Crkva slavi 8. prosinca. No, ta posebna Božja milost nije s Marijom bila uzaludna (usp. 1 Kor 15,10). Ona je cijeli svoj život živjela u skladu s darom i riječju koju je od Boga primila.

Prvo čitanje:
Post 3, 9-15.20

Neprijateljstvo ja zamećem između roda tvojega i roda njezina!

Čitanje Knjige Postanka

Pošto je Adam jeo s drveta, zovne ga Gospodin, Bog:

„Gdje si?“ reče mu. On odgovori:

„Čuo sam tvoj glas u vrtu; pobojah se jer sam gol pa se sakrih.“

Nato mu reče:

„Tko ti otkri da si gol? Da nisi jeo sa stabla s kojega sam ti zabranio jesti?“

Čovjek odgovori:

„Žena koju si mi dao - ona mi je dala sa stabla pa sam jeo.“

Gospodin, Bog, reče ženi:

„Što si to učinila?“

„Zmija me prevarila pa sam jela“, odgovori žena.

Nato Gospodin, Bog, reče zmiji:

„Kad si to učinila, prokleta bila među svim životinjama i svom zvjeradi poljskom! Na trbuhu svome puzat ćeš i prašinu jesti svega života svog! Neprijateljstvo ja zamećem između tebe i žene, između roda tvojeg i roda njezina: on će ti glavu satirati, a ti ćeš mu vrebati petu.“

Svojoj ženi čovjek nadjene ime Eva jer je majka svima živima.

Riječ Gospodnja

Otpjevni psalam
Ps 98, 1-4

Pjevajte Gospodinu pjesmu novu jer učini djela čudesna.

Pjevajte Gospodinu pjesmu novu, jer učini djela čudesna.

Pobjedu mu pribavi desnica njegova i sveta mišica njegova.

Gospodin obznani spasenje svoje, pred poganim pravednost objavi.

Spomenu se dobrote i vjernosti prema domu Izraelovu.

Svi krajevi svijeta vidješe spasenje Boga našega.

Sva zemljo, poklikni Gospodinu, raduj se, kliči i pjevaj!

Drugo čitanje
Ef 1, 3-6.11-12

Izabra nas u njemu prije postanka svijeta.

Čitanje Poslanice svetoga Pavla apostola Efežanima

Blagoslovjen Bog i Otac Gospodina našega Isusa Krista, on koji nas blagoslovi svakim blagoslovom duhovnim u nebesima, u Kristu. Tako: u njemu nas sebi izabra prije postanka svijeta da budemo sveti i bez mane pred njim; u ljubavi nas predodredi za posinstvo, za sebe, po Isusu Kristu, dobrohotnošću svoje volje, na hvalu slave svoje milosti kojom nas zamilova u Ljubljenome. U njemu, u kome i nama – predodređenima po naumu Onoga koji sve izvodi po odluci svoje volje – u dio pade da budemo na hvalu Slave njegove – mi koji smo se već prije nadali u Kristu.

Riječ Gospodnja

Evangelije
Lk 1, 26-38

Zdravo, milosti puna! Gospodin s tobom!

Čitanje svetoga evanđelja po Luki

Uono vrijeme: Posla Bog anđela Gabriela u galilejski grad imenom Nazaret k djevici zaručenoj s mužem koji se zvao Josip iz doma Davidova; a djevica se zvala Marija. Anđeo uđe k njoj i reče:

„Zdravo, milosti puna! Gospodin s tobom!“

Na tu se riječ ona smete i stade razmišljati kakav bi to bio pozdrav. No anđeo joj reče:

„Ne boj se, Marijo! Ta našla si milost u Boga. Evo, začet ćeš i roditi sina i nadjenut ćeš mu ime Isus. On će biti velik i zvat će se Sin Svevišnjega. Njemu će Gospodin Bog dati prijestolje Davida, oca njegova, i kraljevat će nad domom Jakovljevim uvijeke i njegovu kraljevstvu neće biti kraja.“

Nato će Marija anđelu:

„Kako će to biti kad ja muža ne poznajem?“

Anđeo joj odgovori:

„Duh Sveti sići će na te i sila će te Svevišnjega osjeniti. Zato će to čedo i biti sveto, Sin Božji. A evo tvoje rođakinje Elizabete: i ona u starosti svojoj zače sina. I njoj, nerotkinjom prozvanoj, ovo je već šesti mjesec. Ta Bogu ništa nije nemoguće!“

Nato Marija reče:

„Evo službenice Gospodnje, neka mi bude po tvojoj riječi!“ I anđeo otiđe od nje.

Riječ Gospodnja

Marija Bogom obdarena

Svaka nam Marijina svetkovina na poseban način pokazuje božje djelovanje u svijetu. Tako i današnja svetkovina Bezgrešnog začeća pokazuje na koji se način, kroz Blaženu Djevicu Mariju, Bog odnosi prema svijetu.

Važno je za ispravno razumijevanje današnje svetkovine napomenuti kako je Marija došla na svijet kao i svako drugo ljudsko biće, nema nikakve razlike na fizičkoj razini između početka njezinog postojanja i početka postojanja bilo kojega drugoga čovjeka. Razlika je na duhovnoj razini. Bog je oslobađa sjene istočnoga-iskonskoga grijeha, kojom je osjenjen svaki čovjek od početka svog života. Upravo stoga prva je poruka današnje svetkovine kako na početku postojanja svakoga ljudskog bića stoji Bog. Život se u svojoj čudesnosti ne može razumjeti bez njegova tvorca: Gospodina Boga. Postojanje čovjeka također.

Marija je bez grijeha začeta. Jedini odgovor na misterij grijeha u povijesti čovječanstva ima Gospodin Bog. Život i svijet ne mogu se nikako razumjeti bez

priznavanja tih sviju stvarnosti: Božje prisutnosti i prisutnosti grijeha i njegovih posljedica u svijetu. Upravo je ta svijest manjkava u današnjem svijetu. I nije Crkvi potreban govor o grijehu samo zato da bi „opravdala“ Božje postojanje, jer navještaj o Božjem djelovanju započinje sa stvaranjem u kojem je upisan otajstveni plan da sve bude dobro. Bog sve stvara da bude dobro i da čovjek živi u tom okruženju dobra. Nakon što se u taj plan umiješao grijeh praroditelja Bog se ne da smesti. Ljubav prema čovjeku ide do Utjelovljenja, a najizvrsnija suradnica je Blažena Djevica. Njezina osoba odgovor je na grijeh. Bog koji daje bezgrešnost i svetost nju je posebno obdario. Niti jedna ljudska tehnika, znanje, mudrost, predaja, tradicija, žrtva, sposobnost ili bilo što najsajnije što ljudski duh može postići ne može razbiti okove grijeha. Oni sputavaju čovjeka u svakom njegovom nastojanju. Zato Bog daruje put izlaska iz tog začaranog kruga.

U svakome času svojega života Marija surađuje s Bogom. To predivno svjedoči svaki redak Svetoga Pisma u kojem se opisuje njezin život. Suradnja se odvija od Navještenja do svršetka njezinog boravka na zemlji. Kao što nam je u bezgrešnom

začeću pokazan Božji odgovor, tako nam je u Marijinom djelovanju pokazan čovjekov odgovor na prisutnost grijeha u svijetu: usmjerenošć na Boga. Marijin je život okrenut potpuno prema Bogu.

Bezgrešnost je kvaliteta više u odnosu prema ostatku čovječanstva. No, ta kvaliteta više nije uz nositost, već poveznica. Svaka vjernička duša Mariju osjeća svojom, bliskom, Majkom, zagovornicom i zaštitnicom. Ne osjeća se odbačenom i udaljenom od Djevice. Samo osoba potpuno Bogom prožeta može se do kraja približiti drugima.

Gledajući Mariju kroz prizmu vlastitih grešnosti i slabosti, vidimo da je po Božjem daru uvijek moguće više. Bezgrešna nam to pokazuje, Bezgrešna nas u tome zagovara.

Služba riječi 246/06

<https://www.cathopic.com>

Biblija

Biblija - knjiga voljena

Jedinstvena knjiga u svjetskoj književnosti

Ostamo još u književnoj procjeni Biblije. I bez obzira na njezin sveti značaj, može se reći da joj nema para u svjetskoj književnosti. Nema knjige koja u takvu rasponu, a opet na tako jednostavan, priprost način obuhvaća svu čovjekovu egzistenciju, i čovjeka kao pojedinca i čovjeka kao društveno biće. Tu su u igri i pojedinci i narodi, priroda i povijest, rođenja i smrti, ljubav i zloba, rat i mir, porazi i pobjede, radosti i nade, posvemašnje klonulosti i tragedije, neočekivani obrati i novi pothvati. Budući da je nastala na mostu naroda i civilizacija, ona nam prenosi, rekosmo, u nekoj sintezi pradavna iskustva čovječanstva. U Bibliji su oslikani tipovi naših stradanja i dostignuća u tolikoj mjeri da je ona vječno svjež izvor, te kroz povijest napaja uvijek nova nadahnuća svih umjetnika kista i dlijeta, riječi i muzike.

Tu bismo mogli otpočeti novu temu o značenju Biblije za našu osobito europsku

ili zapadnjačku kulturu i civilizaciju koja često zaboravi koliko toga duguje Bibliji. No, pustimo po strani to razmatranje koje nužno mora spomenuti Dantea, Michelangela, Rembranta, Radovana, Marulića... Takva razmatranja o Bibliji kao priručniku umjetničkih inspiracija nisu suvišna i gotovo su neiscrpiva, ali samo izdaleka i nebitno opravdavaju naš zanos za Bibliju.

Sve što smo do sada rekli, važno je i značajno. No glavna je odlika Biblije u tom, i u tom nadasve premašuje sve druge knjige svijeta: ona je živi svjedok o prisutnosti religioznoga u čovječanstvu. Još više, ona posred čovječanstva njeguje živu svijest o Bogu koji je snažno doživljen i ljubljen, u čovjekovoj povijesti prisutan i djelatan - Spasitelj. U tom smislu Biblija je „odnosna“ knjiga: svjedoči o religiji kao živu odnosu čovjeka s Bogom. Čovjek se u njoj ne doživljava zatvorenim u svoj bespomoći „Ego - Ja“, usredotočenim na svoju krhku bezsadržajnost. Čovjekovo biće se otvara perspektivama Božje sadržajnosti i beskonačnosti. Bog ga poziva da s njim zaživi prijateljski i drugarski, pa stoga u bratstvu sa svim ljudima koji su - zajedno sa mnom - sinovi i prijatelji Božji.

Knjiga uvijek suvremena

Takvo promatranje Biblije očito premašuje dosadašnje okvire. Mi smo je dosada ipak pretežno sudili apstraktno, kao knjigu u sebi, kao opće dobro čovječanstva. I takav pristup Bibliji već obogaćuje. No, takvo apstraktno promatranje Biblije nije cijelovito. Treba da je promatramo i sudimo u svoj njezinu konkretnosti.

Biblija nije knjiga preživjela, knjiga prošlosti. Ona nije ostavljena samo povjesničarima književnosti i umjetnosti ili istraživačima i sladokuscima sveopće ljudske misli. Biblija je knjiga i danas aktuelna, knjiga sveta - tj. autoritativna i normativna - za jedan velik dio čovječanstva koji joj se klanja i koji je prihvaća kao knjigu Božju. Nekoć je nastala u sasvim određenom religioznom okolišu, u hebrejskom narodu. Potom je prešla (ne oduzeta Hebrejima) u baštinu novog Izraela Božjeg, kršćana. Tako ona i danas kruži od ruke do ruke, od duše k duši, od srca k srcu. Ona i danas hrani i napaja svojom religioznom sadržinom. Ona je dakle i danas knjiga živog naroda koji u njoj i danas čita poruku Božju i s njom postupa kao svetom i svetinjom.

Knjiga Božjega naroda

Istom ako joj tako pristupimo, možemo je pravo razumjeti. Jer, više no i jedna druga ljudska knjiga, Biblija posjeduje ovo temeljno svojstvo: ona je „svojina“, ona je baština! Biblija nije knjiga sama za sebe niti je tek neko „sveopće dobro“. Ona je sveta baština posve određene zajednice ljudi koji sebe smatraju Božjim narodom, Božjim pukom. Smatraju se Božjim narodom ne na temelju neke iluzije nego na temelju povijesne činjenice koja se zove Savez ili Zavjet s Bogom. Taj je Savez s Bogom dugo pripravljan dok nije svečano uspostavljen pod Sinajem i konačno zapečaćen po Isusovoј žrtvenoj smrti na križu. No razgovor o tom ostavljamo za jedan drugi susret.

Zasada želimo istaći samo ovo: svaku knjigu, da bismo je pravo razumjeli, treba ambijentirati, treba je staviti u odnos s njezinim okolišem u kojemu je nastala. Knjiga je uvijek više ili manje odraz određene sredine. Ona nije samo plod jednoga pisca, u njoj ima i društvo nezaobilazivo značenje. Stoga se govori o socijalnom značenju knjige. Takva je i Biblija. Više no i jedna druga knjiga, Biblija se ne može razumjeti bez živoga odnosa sa svojim narodom u kojemu je i za koji je napisana. A to je Božji narod Staroga i

Novoga zavjeta što danas kraće zovemo Crkva. Stoga je „crkvenost“ bitna značajka Biblije. Crkva Bibliju posjeduje kao svoju knjigu: u njoj je i za nju je nastala, ona ju je u baštinu primila, po njoj je ustanovljena, po njoj se oblikuje. Stoga se Biblija jedino u naručju Crkve pravo shvaća i razumije.

Biblija je inspirirana, bogoduha

Crkva smatra Bibliju Božjom knjigom, Božjom porukom, Božjom riječju. Biblija je napisana pod izuzetnim Božjim zahvatom, snagom Božjega Duha „koji je govorio po prorocima“. Taj se Božji zahvat naziva inspiracija ili nadahnucé. Najljepši stavak o tom čitamo u samom Svetom pismu, u drugoj poslanici Timoteju (3,16): „Sve je Pismo bogoduho“, to jest Duhom Božjim nadahnuto.

Treba spomenuti da su ljudi oduvijek u svakom umotvoru, u svakom umjetničkom djelu gledali na neki način odsjev i odraz Božjega uma. Knjiga, osobito umjetnička, smatrana je Božjim darom. Njezin „poietes“ (kako su to zvali Grci) ili „poëta“ latinski - to jest autor, tvorac knjige - smatrao se inspiriranim, „bogoduhim“, a njegovo djelo bogodanim. Kada govorimo o inspiraciji ili nadahnucu Biblije, onda želimo reći da je Bog bio osobito prisutan i djelatan u nastanku svetih knjiga. Uz njihove ljudske autore, on je njihov prvi autor.

Odakle to Crkva vjeruje? Odatle što su takvom smatrali Bibliju oni koji su Crkvi - u sili Božjih djela - bili učitelji: Krist i apostoli. Osobito Isus Krist, Sin Božji, njezin Tvorac i jedinstveni Učitelj kojemu je Otac silnim djelima, a osobito uskrsnućem posvjedočio i potvrdio svaku riječ i djelo, kako to zbori sv. Petar na prve Duhove (Djela 2,22 i 32). Isus Krist se sam pozivao na Sвето pismo kao na Božju riječ za koju jamči Duh Sveti, Duh istine. Zar nije David - reče on - govorio o Duhu (Mt 22,43)? Uostalom, Crkva je osvjedočena da je i ona od samog Krista primila Duha. Bog joj je to posvjedočio silnim djelima koja se i u njoj događaju. I zato je svijesna da i sama u Duhu Svetom može prepoznati Duha u svetim knjigama i prosuditi koje su knjige Božjim Duhom napisane, inspirirane. U tom smislu piše Pavao: „Cijelo je Pismo THEOPNEUSTOS, = to jest Bogom je nadahnuto i Boga „diše“ (2 Tim 3,16)."

Bonaventura Duda, *Što je za me Biblija?*, Kršćanska sadašnjost, Zagreb, 1990.

Mali vjeronaučni leksikon

Judeja

Judeja, hebrejski, יהודָה Jehûdâh; grčki, Ιουδαία Iouðaíā; latinski, Iudaea.

Povijesna pokrajina u Palestini južno od Samarije, između Mrtvoga i Sredozemnoga mora. Nazvana po rodozačetniku Judi . Nastanjivali su je pripadnici Judina i Benjaminova plemena.

Godine 1000. pr. Kr., kralj David osvojio je Jeruzalem i proglašio ga glavnim gradom Izraela. Nakon raspada Salomonova kraljevstva, izraelsko kraljevstvo dijeli se na Sjeverno - Izrael i Južno kraljevstvo - Judeju.

Nakon propasti kraljevstva Juda 587.pr. Kr., Judeja je bila pod babilonskom i vlašću. Poslije babilonskog sužanstva, 538. pr. Kr., Judeja je pala pod vlast Perzijanaca. U četvrtom stoljeću pr. Kr. Judeju je zauzeo Aleksandar III. Veliki. Nakon njegove smrti, 323. pr. Kr. pod vlašću dinastije Ptolemejevića i poslije Seleukovića.

Političku samostalnost Judeje izborili su Makabejac 140. pr. Kr.

Zbog dinastičkih previranja 63. pr. Kr. intervenirali su Rimljani i Judeju pretvorili u rimski protektorat.

Pod vlašću dinastije Heroda nalazila se od 37. pr. Kr. do 44., kada je konačno priključena Rimskom Carstvu. Nakon smrti Heroda Velikoga, 4. godine prije Krista Palestinom je upravljaо rimski namjesnik. Nakog sloma Drugog židovskog ustanka 70. godine 70. do 135. Judeja je postala posebna rimska provincija. Poslije tog ustanka Judeja se naziva Palestinom.

Značajni gradovi bili su Jeruzalem, Cezareje i Jerihon.

Priredio Vinko Bakula

NAŠI POKOJNI

ZVONKO STANIĆ,

PU brodsko - posavska, Nova Gradiška, 8. prosinca 1991. (umro)

PERA ŠNJARIĆ,

PU ličko - senjska, Čanak, 10.12.1991.

DAMIR BABUK,

PU virovitičko - podravska, Pakrac, 11. 12. 1991.

SLAVKO JAGARINAC,

PU virovitičko - podravska, Pakrac, 11. 12. 1991.

ZLATKO KLIČEK,

PU bjelovarsko - bilogorska, Prekopakra, 11. 12. 1991.

PETAR RANOGLAJEC,

PU bjelovarsko - bilogorska, Velika Barna, 11. 12. 1991.

DAMIR SALOPEK,

PU virovitičko - podravska, Pakrac, 11. 12. 1991.

DARKO STRUGAR,

PU virovitičko - podravska, Pakrac, 11. 12. 1991.

DAMIR AUGUSTINOVIC,

PU brodsko - posavska, Suicid, 12. 12. 1991.

ŽELJKO RAF,

PU sisačko - moslavačka, Gračanica, 12. 12. 1991.

MILAN MRLA,

PU ličko - senjska, Čanak, 12.12.1991.

DAMIR ŠOŠA,

PU zadarska, Kruševo, 12.12.1991.

JUSUF ZULIĆ,

PU istarska, Mošćenica, 14. 12. 1991.

POČIVALI U MIRU!